
KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O PRIVATNIM DETEKTIVIMA

Zagreb, studeni 2008.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O PRIVATNIM DETEKTIVIMA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Zakonom propisuju se uvjeti i način obavljanja privatne istražne djelatnosti (u daljnjem tekstu: detektivska djelatnost), prava i obveze privatnih detektiva te nadzor nad primjenom Zakona.

Članak 2.

Detektivska djelatnost obuhvaća prikupljanje obavijesti i podataka potrebnih za utvrđivanje činjenica, uvid u osobne i druge podatke te korištenje i obradu osobnih i drugih podataka za potrebe naručitelja detektivskih usluga, sve u granicama ovlasti koju daje naručitelj i u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Detektivsku djelatnost mogu obavljati pravne osobe i obrtnici koji imaju odobrenje ministarstva nadležnog za unutarnje poslove (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

Detektivske poslove obavljaju privatni detektivi, zaposlenici pravnih osoba ili obrtnika iz stavka 2. ovoga članka, koji moraju imati dopuštenje nadležne policijske uprave.

Iznimno od stavka 3. ovoga članka, privatni detektiv koji ima odobrenje za obavljanje detektivskih poslova izdano od države članice Europske unije ili države ugovornice Ugovora o europskom gospodarskom prostoru, može u Republici Hrvatskoj obavljati detektivske poslove sukladno odredbama ovoga Zakona.

II. UVJETI ZA OBAVLJANJE DETEKTIVSKE DJELATNOSTI I POSLOVA

Članak 3.

Pravnoj osobi može se odobriti obavljanje detektivske djelatnosti ako ima:

- akt o upisu pravne osobe u sudski registar s registriranom istražnom i zaštitnom djelatnošću,
- imenovanu odgovornu osobu u pravnoj osobi koja ima dopuštenje za obavljanje poslova privatnog detektiva,
- sklopljen ugovor o radu na neodređeno vrijeme sa najmanje jednim privatnim detektivom,
- poslovni prostor uređen sukladno posebnim prostorno-tehničkim uvjetima.

Obrtniku se može odobriti obavljanje detektivske djelatnosti ako ima dopuštenje za obavljanje poslova privatnog detektiva, akt o upisu obrta u obrtni registar i ispunjava uvjete iz stavka 1. podstavka 4. ovoga članka.

Ministarstvo će rješenjem oduzeti pravnoj osobi ili obrtniku odobrenje za obavljanje detektivske djelatnosti ako prestane postojati neki od uvjeta iz stavka 1. ili 2. ovoga članka.

Protiv rješenja kojim se odbija izdavanje odobrenja iz stavaka 1. i 2. i rješenja o oduzimanju odobrenja iz stavka 3. ovoga članka, nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 4.

Zahtjev za izdavanje dopuštenja za obavljanje poslova privatnog detektiva podnosi se policijskog upravi nadležnoj prema mjestu prebivališta ili boravišta podnositelja zahtjeva, a može se izdati osobi ako:

- ima prebivalište, odnosno odobren boravak u Republici Hrvatskoj,
- ima najmanje stručni naziv stručni pristupnik ili stručni prvostupnik,
- ima završen vježbenički staž u trajanju od dvanaest mjeseci,
- ima opću zdravstvenu sposobnost, što dokazuje potvrdom ovlaštene zdravstvene ustanove ili specijaliste medicine rada u privatnoj praksi,
- nije pravomoćno osuđena ili se protiv nje ne vodi kazneni postupak za kazneno djelo za koje se progoni po službenoj dužnosti što se utvrđuje uvidom u kaznene i prekršajne evidencije Ministarstva pravosuđa ili uvidom u uvjerenje o nekažnjavanju nadležnog suda, osim za kazneno djelo izazivanja prometne nesreće iz nehaja, koja za posljedicu ima tjelesnu ozljedu ili materijalnu štetu, odnosno za istovjetno djelo u zemlji čiji je državljanin ili u kojoj ima prebivalište,
- ispunjava sigurnosne uvjete,
- ima položen stručni ispit za privatnog detektiva,
- poznaje hrvatski jezik i latinično pismo.

Osoba koja ima tri godine radnog iskustva na poslovima policijskog službenika Ministarstva, na vojno policijskim poslovima Ministarstva obrane, poslovima državnog odvjetništva, pravosudnog policajca ili pripadnika sigurnosnih službi, ima ispunjen uvjet iz stavka 1. podstavka 3. ovoga članka.

Poznavanje hrvatskog jezika i latiničnog pisma dokazuje se svjedodžbom odnosno diplomom o završenom školovanju na hrvatskom jeziku ili drugom odgovarajućom ispravom nadležne obrazovne ustanove.

Uvjeti za izdavanje dopuštenja za obavljanje poslova privatnog detektiva iz stavka 1. podstavka 1. i 7. ovoga članka ne primjenjuju se na državljane država članica Europske unije ili država ugovornica Ugovora o europskom gospodarskom prostoru.

Članak 5.

Ispunjavanje sigurnosnih uvjeta iz članka 4. stavka 1. podstavka 6. ovoga Zakona utvrđuje se provjerom koju provodi policijska uprava nadležna prema mjestu prebivališta odnosno boravišta osobe koja je podnijela zahtjev za izdavanje dopuštenja za obavljanje detektivskih poslova.

Na temelju podataka dobivenih provjerom i drugih saznanja, nadležna policijska uprava ocjenjuje o tome udovoljava li osoba sigurnosnim uvjetima.

Članak 6.

Sigurnosne uvjete iz članka 4. stavka 1. podstavka 6. ovoga Zakona ne ispunjava osoba:

- koja je ili je bila povezana s pojedincima, grupama ili organizacijama usmjerenim na činjenje kaznenih djela, što se utvrđuje operativnom provjerom nadležne policijske uprave,
- konzumira opojne droge,
- na čijoj strani postoje druge činjenice i okolnosti koje bi osnovano ukazivale na nepouzdanost osobe za obavljanje detektivskih poslova i s tim u vezi mogućnost ugrožavanja slobode i prava drugih ljudi, javnog morala te pravnog poretka.

Članak 7.

Nadležna policijska uprava će rješenjem oduzeti privatnom detektivu dopuštenje za obavljanje poslova privatnog detektiva ako :

- prestane postojati neki od uvjeta iz članka 4. stavka 1. ovog Zakona,
- ako postupi suprotno odredbama ovoga Zakona,
- javno objavi ili učini dostupnim podatke koje je prikupio u obavljanju detektivskih poslova,
- izgubi poslovnu sposobnost,

Protiv rješenja kojim se odbija zahtjev za izdavanje dopuštenja zato što nisu ispunjeni uvjeti iz članka 4. i članka 5. ovoga Zakona te protiv rješenja o oduzimanju dopuštenja iz stavka 1. ovoga članka može se izjaviti žalba Ministarstvu, u roku od petnaest dana od dana dostave rješenja.

III. NAČIN OBAVLJANJA DETEKTIVSKIH POSLOVA

Članak 8.

Detektivski poslovi smiju se obavljati samo na temelju pisanog ugovora između pravne osobe ili obrtnika i naručitelja detektivskih usluga (u daljnjem tekstu: stranka) te na temelju posebne punomoći stranke.

Ne smije se sklopiti ugovor o obavljanju poslova koji nisu dozvoljeni ovim Zakonom i onih poslova kojima bi bila ugrožena ljudska prava i temeljne slobode drugih osoba zajamčene Ustavom Republike Hrvatske.

Privatni detektivi obavljaju detektivske poslove na temelju radnog naloga kojeg izdaje odgovorna osoba u pravnoj osobi ili obrtnik nakon sklapanja ugovora iz stavka 1. ovog članka. Radni nalog mora sadržavati broj ugovora i opis poslova koje je privatni detektiv dužan obaviti.

Članak 9.

Privatni detektiv smije prikupljati obavijesti i informacije od osobe koja mu ih je voljna dati.

Privatni detektiv može prikupljati obavijesti i informacije o:

- nestalim osobama ili osobama koje se skrivaju od stranke, osobama koje su napisale ili poslale anonimna pisma ili osobama koje iznose klevete, uvrede ili iznose nešto iz osobnog, obiteljskog ili poslovnog života što može škoditi nečijoj časti ili ugledu,
- osobama koje su stranci prouzročile štetu,
- predmetima koji su izgubljeni ili ukradeni,
- dokazima koji su stranci potrebni za osiguranje ili ostvarivanje prava ili povlastica koje ostvaruje pred sudbenim ili drugim tijelima državne vlasti te društvima ili udrugama,
- uspješnosti osoba u obavljanju poslova,
- uspješnosti i/ili poslovnosti trgovačkih društava, obrtnika i drugih pravnih osoba,
- činjenicama i okolnostima koje se odnose na osobni položaj građana i njihov imovinski status,
- kandidatima za zapošljavanje i radnicima samo uz njihov pisani pristanak, a koje je prema posebnom propisu ovlašten prikupljati poslodavac,
- kaznenim djelima koja se progone po privatnoj tužbi te o njihovim počiniteljima,
- povredama radnih obveza ili radne discipline.

Članak 10.

Osim prikupljanja obavijesti i informacija iz članka 9. ovoga Zakona, privatni detektiv može:

- planirati i provoditi mjere zaštite poslovnih tajni, informatičkih sustava, ekonomskih i osobnih podataka i informacija sukladno ugovoru sklopljenim sa strankom,
- obavljati dostavu pismena u sudbenom, upravnom i drugim postupcima,

Članak 11.

Privatni detektiv prikupljanjem obavijesti i informacija iz članka 9. i obavljanjem poslova iz članka 10. ovoga Zakona ne smije ometati obavljanje poslova iz djelokruga tijela državne vlasti.

Ukoliko prilikom obavljanja poslova privatni detektiv otkrije podatke o pripremanju, činjenju ili počinjenom kaznenom djelu koje se progoni po službenoj dužnosti, dužan je bez odgode o svim podacima izvijestiti državno odvjetništvo ili policiju.

Privatni detektiv koji je povodom obavljanja poslova koji su mu povjereni pronašao tragove i činjenice koje mogu poslužiti kao dokaz u kaznenom postupku, na kojima je potrebno obaviti očevid, dužan je iste zaštititi od uništenja i oštećenja i bez odgode o tome obavijestiti policiju.

Članak 12.

Privatni detektiv ne smije obavljati poslove uvođenja u posjed, prisilne naplate, posredovanja ili simuliranog otkupa predmeta kaznenog djela, simuliranog davanja ili primanja potkupnine te ne smije prikupljati podatke čije je prikupljanje zabranjeno posebnim zakonom.

Privatni detektiv ne smije obavljati poslove koji su u nadležnosti policije, sigurnosnih službi ili pravosudnih tijela, osim promatranja, pratnje i fotografskog snimanja na javnom mjestu, ako se radi o prikupljanju obavijesti i informacija iz članka 9. stavka 2. ovog Zakona.

Prilikom obavljanja poslova iz stavka 2. ovoga članka, privatni detektiv ne smije koristiti sredstva ili uređaje za prikriveno snimanje ili prislušivanje.

Članak 13.

Privatni detektiv prilikom obavljanja detektivskog posla mora voditi računa o pravu svake osobe na zaštitu dostojanstva, ugleda, časti i privatnosti (osobni i obiteljski život, moralni integritet, privatne fotografije i razgovori).

Članak 14.

Privatni detektiv dužan je odbiti obavljanje detektivskih poslova:

- ako je on ili koji drugi privatni detektiv, koji radi ili je radio u istoj pravnoj osobi ili obrtu u istoj stvari ili u stvari koja je s njom pravno ili stvarno neposredno povezana, obavljao detektivske poslove za suprotnu stranku,
- ako je u istoj stvari radio kao zaposlenik Ministarstva ili Ministarstva obrane, odnosno Vojne policije te kao ovlaštena osoba zadužena za druge poslove sigurnosne i obavještajne naravi ili istražni sudac ili državni odvjetnik,

- u drugim slučajevima sukoba interesa predviđenim posebnim propisima.

Članak 15.

Kada pribavlja određene obavijesti i podatke privatni detektiv dužan je predočiti radni nalog iz članka 8. stavka 3. ovoga Zakona pravnoj osobi ili tijelu javne vlasti od kojeg prikuplja podatke.

Članak 16.

Ovlaštene osobe u tijelima zakonodavne, izvršne i sudbene vlasti i pravnim osobama koje imaju javne ovlasti te tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, koje vode određene upisnike, dužne su privatnom detektivu u primjerenom roku dati podatke, kada prema posebnim propisima te podatke ima pravo tražiti stranka s kojom je sklopio ugovor o obavljanju detektivskih poslova.

Ukoliko ovlaštena osoba iz stavka 1. ovoga članka odbije dati podatke koji nemaju oznaku tajnosti mora obrazložiti razloge odbijanja.

Članak 17.

Privatni detektiv je pri obavljanju detektivskih poslova ovlašten držati i nositi vatreno oružje sukladno odredbama Zakona o oružju.

IV. DOKUMENTIRANJE, EVIDENTIRANJE, ČUVANJE I RASPOLAGANJE PODACIMA

Članak 18.

Obavijesti i podaci koje je privatni detektiv prikupio u obavljanju ugovorenog posla smatraju se poslovnom tajnom i nakon što privatni detektiv prestane obavljati detektivske poslove.

Obavijesti i podatke do kojih je došao u obavljanju ugovorenih poslova privatni detektiv može obrađivati i koristiti samo u svrhu radi koje su prikupljeni, a mora ih čuvati u za to predviđenoj prostoriji, ormaru ili kasi tako da su nedostupni neovlaštenim osobama.

Članak 19.

Privatni detektiv dužan je nakon obavljanja ugovorenog posla sve prikupljene podatke u obliku pisanog izvješća predati stranci, a sve druge podatke, koji nisu dokumentirani i koji nisu od značaja za ugovoreni posao uništiti u roku od osam dana od dana ispunjenja ugovora.

Presliku pisanog izvješća iz stavka 1. ovoga članka privatni detektiv mora čuvati najmanje 5 godina od dana predavanja stranci.

Privatni detektiv ne smije objavljivati niti na bilo koji drugi način učiniti dostupnima podatke do kojih je došao obavljanjem ugovorenog posla niti drugoj osobi omogućiti objavljivanje tih podataka.

Članak 20.

Pravna osoba i obrtnik prilikom obavljanja detektivske djelatnosti obrađuju i koriste podatke za čije su prikupljanje ovlašteni ovim Zakonom.

Pravna osoba i obrtnik koji imaju odobrenje za obavljanje detektivske djelatnosti voditelji su zbirke osobnih podataka, u skladu sa Zakonom o zaštiti osobnih podataka.

Privatni detektiv mora upozoriti stranku da podatke iz stavka 1. ovoga članka može koristiti u pripremi postupka pred sudbenim i upravnim tijelima ili u skladu sa svrhom za koju su podaci prikupljeni.

Članak 21.

Prilikom obavljanja detektivskih poslova privatni detektiv dokumentira podatke:

- zapisnikom privatnog detektiva,
- zabilješkom privatnog detektiva,
- pisanim izvješćem stranci,
- fotografijom.

Članak 22.

Privatni detektiv sastavlja zapisnik kada postoji potreba za dokumentiranjem obavijesti i podataka koje je prikupio pojedinom radnjom u obavljanju ugovorenog posla. Zapisnik mora biti sastavljen u skladu s odredbama Zakona o općem upravnom postupku.

Članak 23.

Privatni detektiv sastavlja pisanu zabilješku kada postoji potreba za dokumentiranjem obavijesti i podataka prikupljenih izjavom osobe koja nije voljna potpisati zapisnik.

Članak 24.

Privatni detektiv sve obavijesti i podatke koje je prikupio obavljanjem ugovorenog posla, ako su oni od značaja za ugovoreni posao, dostavlja stranci pisanim izvješćem.

Članak 25.

Pravne osobe i obrtnici koji obavljaju detektivsku djelatnost vode sljedeće zbirke podataka:

- upisnik sklopljenih ugovora,
- upisnik izdanih radnih naloga,

Voditelj zbirke podataka iz stavka 1. ovog članka dužan je donijeti opći akt o vođenju zbirke podataka, koji sadrži temeljne podatke o zbirci, a osobito sljedeće:

- naziv zbirke,
- ime voditelja zbirke, njegovu adresu prebivališta ili boravišta i njegov broj telefona,
- način čuvanja podataka ili stvari i predmeta,
- način vođenja i korištenja zbirke podataka.

Ako se zbirke podataka vode u elektronskom obliku moraju biti na odgovarajući način zaštićene od zlouporabe, gubitka, neovlaštenih promjena ili dostupa.

Podaci iz zbirke smatraju se poslovnom tajnom.

Članak 26.

Voditelj zbirke podataka dužan je upisnik sklopljenih ugovora i upisnik izdanih radnih naloga čuvati najmanje 5 godina.

Voditelj zbirke podataka dužan je na pisani zahtjev tijela nadležnog za provođenje kaznenog progona, radi korištenja u kaznenom postupku, dozvoliti uvid u zbirke podataka ili ih ustupiti bez naknade.

Voditelj zbirke podataka dužan je, osim u slučaju iz stavka 2. ovoga članka, čuvati identitet osobe koja je dala podatke koji su dokumentirani zabilješkom, a za davanje podataka koji su dokumentirani zapisnikom mora dobiti suglasnost osobe od koje su podaci prikupljeni.

Članak 27.

Pravna osoba i obrtnik koji obavljaju detektivsku djelatnost dužni su o prestanku rada izvijestiti Ministarstvo i u roku od osam dana od dana brisanja pravne osobe iz registra trgovačkog suda odnosno obrtnog registra predati Ministarstvu svu dokumentaciju.

Ministarstvo čuva dokumentaciju iz stavka 1. i 3. ovoga članka šest mjeseci, nakon čega ju uništava odnosno vraća nasljedniku, ako on ispunjava uvjete za obavljanje detektivske djelatnosti.

U slučaju smrti obrtnika koji samostalno obavlja detektivsku djelatnost njegov nasljednik dužan je svu dokumentaciju predati Ministarstvu.

V. DETEKTIVSKA ISKAZNICA

Članak 28.

U obavljanju detektivskih poslova privatni detektiv je dužan nositi detektivsku iskaznicu kojom dokazuje svoj identitet i svojstvo prema osobi od koje prikuplja podatke, a dužan ju je pokazati policijskom službeniku ili inspektoru Ministarstva odnosno policijske uprave na njihov zahtjev.

Detektivsku iskaznicu izdaje nadležna policijska uprava, a izdaje se uz dopuštenje za obavljanje detektivskih poslova.

Nadležna policijska uprava će oduzeti privatnom detektivu iskaznicu u slučaju oduzimanja dopuštenja za obavljanje detektivskih poslova.

Članak 29.

Privatni detektiv dužan je vratiti detektivsku iskaznicu nadležnoj policijskoj upravi u roku od osam dana od dana predaje pisane izjave da prestaje obavljati detektivske poslove ili prestanka postojanja nekog od propisanih uvjeta za obavljanje tih poslova.

Pravna osoba i obrtnik koji imaju odobrenje za obavljanje detektivske djelatnosti dužni su u roku tri dana pisanim putem izvijestiti nadležnu policijsku upravu u slučaju prestanka radnog odnosa kod njih zaposlenog privatnog detektiva.

VI. NADZOR

Članak 30.

Inspeksijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona provodi Ministarstvo.

Članak 31.

Inspeksijski nadzor provode službenici Ministarstva i policijskih uprava (u daljnjem tekstu: inspektori).

Inspektori dokazuju službeno svojstvo, identitet i ovlasti službenom iskaznicom i značkom.

Prilikom obavljanja nadzora inspektori mogu koristiti pomoć policijskih službenika.

Članak 32.

Inspektori u obavljanju poslova inspeksijskog nadzora ovlaštene su u skladu s ovim Zakonom:

- provjeravati i utvrđivati identitet osoba koje obavljaju detektivsku djelatnost i aktivnosti vezane uz tu djelatnost,
- privremeno, do dolaska policijskih službenika, ograničiti slobodu kretanja radi pronalazačenja i hvatanja osobe za koju postoje osnove sumnje da je u obavljanju ili vezano za obavljanje detektivske djelatnosti počinila kazneno djelo ili prekršaj,
- privremeno, do dolaska policijskih službenika, oduzeti predmete kada okolnosti ukazuju da je određeni predmet vezan za izvršenje kaznenog djela ili prekršaja ili može poslužiti kao dokaz u postupcima koji se provode nakon inspeksijskog nadzora,
- pregledavati i osigurati prostorije, prostore, objekte, dokumentaciju i prometna sredstva koje privatni detektiv koristi za obavljanje detektivske djelatnosti, kada postoje osnove sumnje da je počinjeno kazneno djelo ili prekršaj,
- ostvariti uvid u zbirke podataka, poslovnu dokumentaciju, poslovne prostorije i uređaje koji im omogućuju uvid u poslovanje pravnih osoba i obrtnika koji obavljaju detektivsku djelatnost,
- obavljati i druge radnje u skladu sa svrhom inspeksijskog nadzora.

Pravna osoba, obrtnik odnosno privatni detektiv, nad kojima se provodi nadzor dužni su inspektorima omogućiti obavljanje inspeksijskog nadzora te im dati na uvid traženu dokumentaciju i pružiti potrebne podatke i obavijesti.

Ako se u obavljanju nadzora utvrdi da pravna osoba ili obrtnik obavljaju detektivsku djelatnost protivno odredbama ovoga Zakona i na temelju njega donesenih propisa, Ministarstvo ili nadležna policijska uprava će podnijeti optužni prijedlog i /ili će rješenjem narediti otklanjanje utvrđenih nepravilnosti u određenom roku, koji ne može biti duži od 60 dana.

Protiv rješenja nadležne policijske uprave može se izjaviti žalba Ministarstvu, u roku od 15 dana od dana dostave rješenja.

Protiv rješenja Ministarstva žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor

VII. EVIDENCIJE

Članak 33.

Ministarstvo vodi evidencije o:

- izdanim odobrenjima za obavljanje detektivske djelatnosti
- izdanim svjedodžbama o položenom stručnom ispitu za privatnog detektiva

Nadležna policijska uprava vodi evidencije o:

- izdanim dopuštanjima za obavljanje poslova privatnog detektiva
- izdanim detektivskim iskaznicama

VIII. OVLAŠTI ZA DONOŠENJE PROPISA

Članak 34.

Ministar unutarnjih poslova donijet će pravilnike o:

- uvjetima i načinu obavljanja detektivskih poslova,
- uvjetima, načinu i programu obavljanja vježbeničkog staža te polaganja stručnog ispita za privatnog detektiva,
- sadržaju i izgledu detektivske iskaznice privatnog detektiva,
- prostorno – tehničkim uvjetima za poslovni prostor u kojem se obavlja detektivska djelatnost,
- sadržaju i načinu vođenja zbirke podataka.

Visinu naknade za polaganje stručnog ispita za privatnog detektiva te cijenu izdavanja detektivske iskaznice utvrđuje ministar unutarnjih poslova.

Ispitno povjerenstvo za provođenje stručnih ispita za privatne detektive rješenjem imenuje ministar unutarnjih poslova.

Pravilnike iz stavka 1. ovoga članka ministar unutarnjih poslova donijet će u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

IX. KAZNE NE ODREDBE

Članak 35.

Novčanom kaznom od 10.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba i obrtnik ako:

1. obavlja detektivsku djelatnost bez odobrenja Ministarstva (članak 2. stavak 2.),
2. dozvoljava obavljanje detektivskih poslova osobi koja nema dopuštenje nadležne policijske uprave (članak 2. stavak 3.),
3. obavlja detektivske poslove bez pisanog ugovora sklopljenog s naručiteljem detektivskih usluga (članak 8. stavak 1.),
4. ne izda radni nalog privatnom detektivu (članak 8. stavak 3.),
5. ne vodi propisane zbirke podataka (članak 25. stavak 1.),
6. o prestanku rada ne izvijesti Ministarstvo i ne preda svu dokumentaciju (članak 27. stavak 1. i 2.),
7. inspektora onemogućava u obavljanju inspekcijaskog nadzora (članak 32. stavak 2.),

8. u određenom roku ne otkloni nepravilnosti čije je otklanjanje naređeno rješenjem (članak 32. stavak 3.).

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom od 2.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 36.

Novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kazniti će se za prekršaj privatni detektiv ako:

1. obavlja detektivske poslove bez radnog naloga (članak 8. stavak 3.),
2. prikupljanjem obavijesti i informacija i obavljanjem detektivskih poslova ometa obavljanje poslova iz djelokruga tijela državne vlasti (članak 11. stavak 1.),
3. o pripremanju, činjenju ili počinjenom kaznenom djelu koje se progoni po službenoj dužnosti ne izvijesti državno odvjetništvo ili policiju ili ne zaštiti od uništenja i oštećenja tragove i činjenice koje mogu poslužiti kao dokaz u kaznenom postupku (članak 11. stavak 2. i 3.),
4. obavlja poslove iz članka 12. stavka 1. ovoga Zakona,
5. obavlja poslove koji su u nadležnosti policije, sigurnosnih službi ili pravosudnih tijela (članak 12. stavak 2.),
6. koristi sredstva ili uređaje za prikriveno snimanje ili prisluškivanje, (članak 12. stavak 3.)
7. ako ne odbije obavljati detektivske poslove u slučajevima kada ih je dužan odbiti (članak 14.),
8. obrađuje i koristi obavijesti i podatke do kojih je došao u obavljanju ugovorenih poslova suprotno svrsi radi koje su prikupljeni ili podatke nepropisno čuva (članak 18. stavak 2.),
9. prikupljene podatke u obliku pisanog izvješća ne preda stranci nakon obavljenog ugovorenog posla te presliku pisanog izvješća ne čuva najmanje 5 godina od dana predavanja stranci (članak 19. stavak 1. i 2.),
10. u obavljanju detektivskih poslova ne nosi detektivsku iskaznicu ili ju na zahtjev policijskog službenika ili inspektora ne želi pokazati ili nakon prestanka obavljanja detektivskih poslova u propisanom roku ne vrati iskaznicu nadležnoj policijskog upravi (članak 28. stavak 1. i članak 29. stavak 1.),
11. inspektora onemogućava u obavljanju inspeksijskog nadzora (članak 32. stavak 2.).

Novčanom kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se osoba koja obavlja detektivske poslove bez dopuštenja nadležne policijske uprave (članak 2. stavak 3.)

X. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 37.

Pravne i fizičke osobe koje imaju odobrenje za obavljanje detektivske djelatnosti, odnosno dopuštenje za obavljanje detektivskih poslova prema odredbama Zakona o zaštiti osoba i imovine ("Narodne novine" broj: 83/96., 90/96. i 96/2001.) nastavljaju obavljati tu djelatnost i poslove u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Članak 38.

Postupci ishođenja odobrenja za obavljanje detektivske djelatnosti i ishođenja dopuštenja za obavljanje detektivskih poslova, koji su započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakona, dovršit će se po odredbama ovoga Zakona.

Članak 39.

Propisi doneseni na temelju odredbi Zakona o zaštiti osoba i imovine ("Narodne novine" broj: 83/96., 90/96. i 96/2001.), koji se odnose na privatne detektive, ostaju na snazi

do donošenja propisa na temelju ovlasti iz ovoga Zakona, ako nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona.

Članak 40.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaju važiti odredbe Zakona o zaštiti osoba i imovine ("Narodne novine" broj 83/96., 90/96. i 96/2001) koje se odnose na privatne detektive.

Članak 41.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Narodnim novinama", osim odredbe članka 2. stavka 4. i članka 4. stavka 3. ovoga Zakona, koje stupaju na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

OBRAZLOŽENJE

KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA O PRIVATNIM DETEKTIVIMA

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Uvjeti za obavljanje detektivskih poslova te prava i dužnosti privatnih detektiva propisani su Zakonom o zaštiti osoba i imovine ("Narodne novine" broj: 83/96., 90/96. i 96/2001.). Odredbe citiranog Zakona, koje se odnose na zaštitarsku djelatnost, prestale su važiti danom stupanja na snagu Zakona o privatnoj zaštiti ("Narodne novine" broj: 68/2003.), dok su odredbe koje se odnose na detektivsku djelatnost ostale na snazi.

S obzirom da su odredbe koje se odnose na detektivsku djelatnost sadržane u Zakonu koji je prvenstveno regulirao zaštitarsku djelatnost, propisani su samo osnovni uvjeti za obavljanje detektivske djelatnosti, stoga se ukazala potreba da se ta djelatnost na cjelovit način regulira posebnim propisom,

Prijedlogom Zakona o privatnim detektivima s Konačnim prijedlogom Zakona propisuju se uvjeti za obavljanje detektivske djelatnosti i poslova, nadležnost za izdavanje odobrenja za obavljanje djelatnosti i dopuštenja za obavljanje detektivskih poslova te način obavljanja detektivskih poslova.

Ovim Prijedlogom Zakona omogućuje se obavljanje detektivske djelatnosti obrtnicima i svim oblicima trgovačkih društava, dok prema važećim odredbama Zakona o zaštiti osoba i imovine tu djelatnost mogu obavljati samo obrtnici i društva osoba (komanditna i javna trgovačka društva).

Također se propisuje način dokumentiranja, evidentiranja, čuvanja i raspolaganja s podacima koje privatni detektiv prikupi te utvrđuju upisnici koje su dužne voditi pravne osobe i obrtnici koji obavljaju detektivsku djelatnost i Ministarstvo unutarnjih poslova. Isto tako, propisana je detektivska iskaznica te utvrđena nadležnost za obavljanje upravnog i inspekcijuskog nadzora.

II. OBJAŠNENJE ODREDBA PREDLOŽENOG ZAKONA

Člankom 1. definirano je područje koje regulira ovaj Zakon. Radi utvrđivanja činjenica potrebnih u određenim upravnim, parničnim, prekršajnim, kaznenim i drugim postupcima provode se određene istražne radnje putem tijela koja provode te postupke. Ako osobe koje su stranke u navedenim postupcima žele da se te istražne radnje provedu u opsegu koji je širi od onog kojeg osigurava država ili žele provođenje istrage u slučajevima kada država to prema važećim propisima nije dužna provoditi, ovim Zakonom im je omogućeno da to provedu angažiranjem privatnih detektiva, čiju djelatnost reguliraju odredbe ovoga Zakona. Dakle, radi se o privatnoj istražnoj djelatnosti koja izlazi iz okvira istražne djelatnosti koju provode državna tijela.

Člankom 2. propisano je što OBUHVAĆA detektivska djelatnost. Tu djelatnost prema stavku 2. ovoga članka mogu obavljati pravne osobe i obrtnici koji od Ministarstva unutarnjih

poslova dobiju odobrenje, što pretpostavlja ispunjavanje propisanih uvjeta. Prema stavku 3. detektivske poslove mogu obavljati privatni detektivi koji od nadležne policijske uprave ishode dopuštenje, kao zaposlenici u pravnim osobama i kod obrtnika koji imaju odobrenje za obavljanje detektivske djelatnosti. Isto tako, omogućava se osobama koje imaju ovlast privatnog detektiva koju je izdala država članica EEP-a da obavlja detektivske poslove u RH, iako nema dopuštenje izdano prema odredbama ovoga Zakona, s tim da ta odredba stupa na snagu danom prijama RH u punopravno članstvo Europske unije.

Člankom 3. propisani su uvjeti koje mora ispuniti pravna osoba za dobivanje odobrenja za obavljanje detektivske djelatnosti. Jedan od uvjeta za dobivanje odobrenja je i da pravna osoba ima imenovanu odgovornu osobu koja mora ispunjavati uvjete potrebne za dobivanje dopuštenja za obavljanje detektivskih poslova. Obveza odgovorne osobe je briga o tome da pravna osoba obavlja detektivsku djelatnost u skladu s odredbama važećih propisa. Po prestanku postojanja nekog od uvjeta propisanih za odgovornu osobu pravna osoba više ne može obavljati detektivsku djelatnost, dok ne imenuje drugu odgovornu osobu.

Stavkom 2. ovoga članka propisani su uvjeti koji su potrebni da bi obrt mogao dobiti odobrenje za obavljanje detektivske djelatnosti. Obrt ne mora imati imenovanu odgovornu osobu, s obzirom da obrtnik kao fizička osoba odgovara za poslovanje svoga obrta, a također ne mora u obrtu imati zaposlene druge privatne detektive, nego obrtnik koji ima dopuštenje za obavljanje detektivskih poslova može te poslove obavljati sam kroz vlastiti obrt.

Stavkom 3. ovoga članka Ministarstvo unutarnjih poslova je ovlašteno za oduzimanje odobrenja za obavljanje detektivske djelatnosti onoj pravnoj osobi ili obrtniku koji prestanu ispunjavati propisane uvjete, a protiv rješenja kojim im se oduzima odobrenje nije dopuštena žalba, ali imaju pravo pokretanja upravnog spora.

Članak 4. određuje koje uvjete osoba mora ispunjavati da bi dobila dopuštenje za obavljanje poslova privatnog detektiva.

Značajna novina je ta što jedan od uvjeta više nije hrvatsko državljanstvo, što je u skladu s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Republike Hrvatske i Europskih zajednica i njihovih država članica. Jedan od uvjeta je udovoljavanje osobe koja želi obavljati poslove privatnog detektiva sigurnosnim uvjetima, koji se utvrđuju provjerom koju provodi nadležna policijska uprava, radi nastojanja da ove značajne poslove obavljaju pouzdane osobe.

Članak 5.

Jedan od uvjeta koje osoba mora ispunjavati za stjecanje dopuštenja za obavljanje poslova privatnog detektiva je ispunjavanje sigurnosnih uvjeta koji se utvrđuju provjerom koju provodi policijska uprava mjesno nadležna prema mjestu prebivališta odnosno boravišta osobe koja je podnijela zahtjev za izdavanje dopuštenja za obavljanje detektivskih poslova. Stavkom 2. propisano je da na temelju podataka dobivenih provjerom i drugih saznanja prikupljenih u postupku pokrenutom za ishođenje dopuštenja za obavljanje poslova privatnog detektiva, ocjenu o tome udovoljava li osoba sigurnosnim uvjetima donosi inspekcija nadležne policijske uprave koja je nadležna za nadzor detektivske djelatnosti.

Članak 6.

Stavkom 1. propisani su kriteriji kojima se moraju voditi službene osobe u policijskoj upravi prilikom provođenja operativne provjere osobe koja namjerava ishoditi dopuštenje za obavljanje poslova privatnog detektiva.

Člankom 7. propisani su slučajevi u kojima će nadležna policijska uprava rješenjem oduzeti privatnom detektivu dopuštenje za obavljanje poslova te pravni lijekovi.

Članak 8.

Pravna osoba ili obrtnik koji ima odobrenje za obavljanje detektivske djelatnosti može obavljati detektivske poslove samo na zahtjev osobe koja traži da se za nju obavi određeni detektivski posao. U tu svrhu pravna osoba ili obrtnik i naručitelj detektivske usluge, koji se u

daljnjem tekstu Zakona naziva strankom, sklapaju pisani ugovor te stranka može izdati posebnu punomoć. Pravna osoba i obrtnik ne smiju sa strankom sklopiti ugovor o obavljanju detektivskih poslova, koji nisu dozvoljeni ovim Zakonom i onih poslova kojima bi se ugrozila Ustavom Republike Hrvatske zagwarantirana ljudska prava i temeljne slobode trećih osoba. Obavljanjem detektivskih poslova može doći do određenih ograničenja prava i sloboda trećih osoba samo u opsegu koji dozvoljavaju odredbe ovoga Zakona. Nakon što pravna osoba ili obrtnik sklope sa strankom ugovor o obavljanju detektivskih poslova, odgovorna osoba u pravnoj osobi ili obrtnik izdaju privatnom detektivu koji je kod njih zaposlen radni nalog kojim nalažu poslove koje privatni detektiv mora obaviti.

Članak 9.

Privatni detektivi ne smiju prikupljati obavijesti i podatke od trećih osoba protivno njihovoj volji.

Stavkom 2. propisano je koje podatke privatni detektiv može prikupljati.

Članak 10.

Prema odredbama ovoga članka, uz prikupljanje podataka, privatni detektiv može za stranku obavljati i određene poslove čija je svrha zaštita poslovnih tajni, podataka i informacija i informatičkih sustava.

Ovim odredbama također se omogućuje tijelima koja provode sudbene upravne i druge postupke, da u slučaju nemogućnosti dostave pismena zbog nepoznatog boravišta stranke ili izbjegavanja primitka kod redovne dostave, poslove utvrđivanja boravišta i dostave pismena povjere privatnim detektivima.

Članak 11.

Obavljanjem poslova za koje je ovlašten odredbama ovoga Zakona privatni detektiv ne smije ometati ili onemogućavati tijela državne vlasti u obavljanju poslova na koje su zakonom ovlaštena, a ako prilikom obavljanja poslova otkrije podatke o pripremanju, činjenju ili počinjenom kaznenom djelu koje se progoni po službenoj dužnosti, dužan je bez odgode o svim podacima izvijestiti državno odvjetništvo ili policiju. Ako pri obavljanju poslova pronađe tragove i dokaze koji mogu poslužiti kao dokaz u kaznenom postupku, na kojima je potrebno obaviti očevid, dužan je iste zaštititi od uništenja i oštećenja i bez odgode o tome obavijestiti policiju.

Članak 12.

U stavku 1. ovoga članka navedeni su poslovi koje privatni detektiv ne smije obavljati, s obzirom da se radi o poslovima koji su u nadležnosti državnih tijela. Također je propisano da ne smije prikupljati podatke koji se prema posebnom zakonu, kao što je npr. Zakon o zaštiti tajnosti podataka ili Zakon o zaštiti osobnih podataka, ne smiju prikupljati. U stavku 2. navedeni su radnje koje su u nadležnosti policije, sigurnosnih službi i pravosudnih tijela, a koje može provoditi i privatni detektiv, s time da prema stavku 3. pri obavljanju tih poslova ne smije koristiti uređaje za prikriveno snimanje ili prisluškivanje.

Članak 13.

Prilikom prikupljanja podataka i davanja tih podataka stranci privatni detektiv mora zaštititi dostojanstvo, ugled, čast i privatnost osobe o kojoj prikuplja podatke.

Članak 14.

Ovim člankom propisani su slučajevi u kojima privatni detektiv mora odbiti obavljanje detektivskih poslova.

Članak 15.

Kao što je navedeno u obrazloženju članka 8. ovoga Zakona, nakon što pravna osoba ili obrtnik sklope sa strankom ugovor o obavljanju detektivskih poslova, odgovorna osoba u pravnoj osobi ili obrtnik izdaju privatnom detektivu koji je kod njih zaposlen radni nalog kojim nalažu poslove koje privatni detektiv mora obaviti. Prilikom obavljanja tih poslova privatni detektiv je dužan predočiti radni nalog osobi ili tijelu od kojeg prikuplja podatke i obavijesti,

kako bi osoba ili tijelo bili upoznati s osnovom po kojoj privatni detektiv od njih traži određene podatke.

Članak 16.

S obzirom da privatni detektiv prikuplja podatke u ime stranke, ovim člankom propisana je obveza ovlaštenih osoba u tijelima javne vlasti, koje vode određene upisnike, da privatnom detektivu, po pisanom zahtjevu, daju podatke koje je po posebnom propisu ovlaštena tražiti stranka za koju obavlja određeni detektivski posao. Ukoliko ovlaštena osoba odbije dati podatke koji nemaju oznaku tajnosti mora obrazložiti razloge odbijanja.

Članak 17.

Odredbom ovoga članka propisano je da je privatni detektiv pri obavljanju detektivskih poslova ovlašten držati i nositi vatreno oružje, pod uvjetima koji su propisani odredbama Zakona o oružju.

Članak 18.

Odredbama ovoga članka određeno je da su podaci i obavijesti koje privatni detektiv prikupi u obavljanju ugovorenog posla poslovna tajna te se ne smiju dati drugim osobama ni nakon što privatni detektiv prestane obavljati detektivske poslove. Ti se podaci mogu obrađivati i koristiti samo u svrhu radi koje su prikupljeni a moraju se čuvati u prostoriji, ormaru ili kasi koja je odgovarajuće zaštićena od požara, krađe i drugih zlouporaba, kako ti podaci ne bi postali dostupni neovlaštenim osobama.

Članak 19.

Odredbama ovoga članka propisana je obveza privatnog detektiva da sve prikupljene podatke koji su od značaja za ugovoreni posao dokumentira kroz pisano izvješće i preda ih stranci, a sve druge podatke da uništi u roku od osam dana od dana kad je ugovor ispunjen. Privatni detektiv dužan je sačiniti presliku pisanog izvješća kojeg predaje stranci i tu presliku čuvati najmanje 5 godina na način propisan prethodnim člankom. Bez pristanka stranke ne smije objaviti podatke koje je prikupio u obavljanju ugovorenog posla, niti smije drugoj osobi omogućiti objavljivanje tih podataka.

Članak 20.

Pravne osobe i obrtnici koji imaju odobrenje za obavljanje detektivske djelatnosti dužni su voditi evidenciju o osobnim i drugim podacima koje su prikupili u obavljanju detektivskih poslova te se propisuje tko su voditelji zbirke podataka. Odredbom stavka 3. propisana je dužnost privatnog detektiva da upozori stranku u koje svrhe može koristiti podatke koji su prikupljeni.

Članak 21.

Odredbom ovoga članka navedene su isprave kojima privatni detektiv dokumentira obavljanje detektivskih poslova, a to su: zapisnik i zabilješka privatnog detektiva, pisano izvješće stranci i fotografija.

Članak 22.

O pojedinim radnjama koje provodi u obavljanju ugovorenog posla privatni detektiv sastavlja zapisnik i njime dokumentira obavijesti i podatke koje je prikupio tom radnjom, a za koje smatra da ih je potrebno dokumentirati. Zapisnik po formi mora biti u skladu s odredbama Zakona o općem upravnom postupku, a uz privatnog detektiva potpisuje ga i osoba od koje su dobiveni određeni podaci i obavijesti.

Članak 23.

U slučajevima kada privatni detektiv prikupi podatke i obavijesti od neke osobe, a ta osoba nije voljna da se ti podaci dokumentiraju zapisnikom koji bi ona potpisala, privatni detektiv sastavlja pisanu zabilješku kojom dokumentira podatke i obavijesti.

Članak 24.

Kao što je navedeno u obrazloženju članka 19. ovoga Zakona privatni detektiv je dužan sve prikupljene obavijesti i podatke, koji su od značaja za ugovoreni posao, dokumentirati kroz pisano izvješće i predati ih stranci. Prema tome pisano izvješće stranci predstavlja jednu od isprava kojom privatni detektiv dokumentira prikupljene obavijesti i podatke.

Članak 25. određuje koje zbirke podataka su dužne voditi pravne osobe i obrtnici koji obavljaju detektivsku djelatnost. Odredbom stavka 2. propisana je obveza voditelja zbirke podataka da donese opći akt kojim će biti propisan način vođenja zbirke, čiji sadržaj mora biti u skladu s podstavcima 1. do 4. ovoga stavka. Prema stavku 3. podaci iz zbirke smatraju se poslovnom tajnom, a stavkom 4. propisana je obveza zaštite od zlouporaba zbirke koje se vode u elektronskom obliku.

Članak 26.

Stavkom 1. utvrđena su vremenska razdoblja u kojima voditelj zbirke mora čuvati podatke iz zbirke. Prema stavku 2. voditelj zbirke podataka dužan je omogućiti službenim osobama policije ili državnog odvjetništva uvid u zbirke podataka ili im ustupiti podatke iz zbirke bez naknade, sve u svrhu korištenja u kaznenom postupku u kojem bi ti podaci mogli biti od koristi. Prema stavku 3. voditelj zbirke podataka ne smije otkriti identitet osobe koja je dala podatke koje je dokumentirao zabilješkom, a za davanje podataka koji su dokumentirani zapisnikom mora dobiti suglasnost osobe od koje su podaci prikupljeni. Obveza neotkrivanja identiteta osobe koja je dala podatke ne postoji samo u slučajevima kada podatke pisanim zahtjevom traži tijelo nadležno za provođenje kaznenog progona, jer bi u protivnom bili uskraćeni podaci o svjedocima koje je potrebno ispitati u kaznenom postupku.

Članak 27.

Stavkom 1. propisana je obveza pravne osobe i obrtnika da u slučaju prestanka obavljanja detektivske djelatnosti izvijeste Ministarstvo unutarnjih poslova u sjedištu te je propisan rok u kojem moraju predati svu dokumentaciju.

Stavkom 2. propisana je obveza osobe koja je po propisima o nasljeđivanju nasljednik obrtnika koji je samostalno obavljao detektivsku djelatnost da u slučaju njegove smrti preda svu dokumentaciju Ministarstvu.

Prema stavku 3. Ministarstvo je dužno predanu dokumentaciju čuvati 6 mjeseci, a nakon toga uništiti odnosno dokumentaciju umrlog privatnog detektiva, koji je kao obrtnik samostalno obavljao detektivsku djelatnost, vratiti njegovom nasljedniku, ako on ispunjava uvjete za obavljanje detektivske djelatnosti.

Članak 28.

Odredbama ovoga članka propisana je detektivska iskaznica kao isprava kojom privatni detektiv osobi od koje prikuplja podatke dokazuje svoj identitet i svojstvo. Po zahtjevu policijskog službenika ili inspektora za nadzor detektivske djelatnosti privatni detektiv im je dužan pokazati detektivsku iskaznicu. Detektivsku iskaznicu nadležna policijska uprava izdaje uz dopuštenje za obavljanje detektivskih poslova, a u slučaju oduzimanja dopuštenja za obavljanje detektivskih poslova oduzima i detektivsku iskaznicu.

Članak 29.

Odredbama ovoga članka propisan je rok u kojem je privatni detektiv dužan vratiti detektivsku iskaznicu nadležnoj policijskoj upravi nakon prestanka obavljanja detektivskih poslova odnosno oduzimanja dopuštenja za obavljanje detektivskih poslova te rok u kojem je pravna osoba ili obrtnik dužan izvijestiti nadležnu policijsku upravu u slučaju prestanka radnog odnosa kod njih uposlenog privatnog detektiva.

Članak 30.

Odredbom ovoga članka daje se ovlast Ministarstvu unutarnjih poslova za obavljanje inspekcijskog nadzora nad primjenom Zakona o privatnim detektivima i na temelju njega donesenih propisa.

Članak 31.

Odredbom stavka 1. utvrđeno je da će inspekcijski nadzor provoditi službenici Ministarstva unutarnjih poslova i policijskih uprava, kojima je ustrojstveni naziv radnog mjesta inspektor. Prema stavku 2. inspektori svoje službeno svojstvo, identitet i ovlasti dokazuju službenom iskaznicom i značkom, čiji će izgled i sadržaj, na temelju ovlasti iz ovoga Zakona, ministar unutarnjih poslova propisati pravilnikom. Inspektori, prema stavku 3., prilikom obavljanja nadzora mogu koristiti pomoć policijskih službenika. Također su propisani pravni lijekovi protiv rješenja inspektora.

Članak 32.

Stavkom 1. ovoga članka propisane su ovlasti koje inspektori imaju u obavljanju poslova inspekcijskog nadzora.

Stavkom 2. propisana je dužnost pravnim i fizičkim osobama da omoguće inspektorima obavljanje nadzora, a kaznenim odredbama propisana je kazna za osobe koje bi inspektora onemogućavale u obavljanju nadzora.

Prema stavku 3. inspektori mogu u slučaju utvrđivanja nepravilnosti u obavljanju detektivske djelatnosti podnijeti optužni prijedlog i/ili rješenjem narediti otklanjanje utvrđenih nepravilnosti u roku do 60 dana.

Članak 33.

Odredbama ovoga članka propisano je koje evidencije vezane uz detektivsku djelatnost je dužno voditi Ministarstvo unutarnjih poslova i nadležna policijska uprava.

Članak 34.

Odredbama ovoga članka ministar unutarnjih poslova ovlašten je donijeti propise za provedbu ovoga Zakona, utvrditi visinu naknade za polaganje stručnog ispita za privatnog detektiva i cijenu izdavanja detektivske iskaznice te da rješenjem osnuje i imenuje članove ispitnog povjerenstva za provođenje stručnih ispita za privatne detektive. Stavkom 4. ministar unutarnjih poslova je obavezan da podzakonske propise koje donosi na temelju ovlasti iz ovoga Zakona donese u roku od godinu dana od dana stupanja Zakona na snagu.

Članak 35.

Odredbama ovoga članka utvrđeni su prekršaji i prekršajne sankcije za pravne osobe i odgovorne osobe u tim pravnim osobama te obrtnike koji obavljaju detektivsku djelatnost.

Članak 36.

Odredbama ovoga članka utvrđeni su prekršaji i prekršajne sankcije za privatne detektive koji obavljaju poslove kao zaposlenici pravnih osoba i obrtnika koji se bave detektivskom djelatnošću te za osobe koje obavljaju detektivske poslove bez dopuštenja nadležne policijske uprave.

Članak 37.

Odredbom ovoga članka utvrđeno je da pravne i fizičke osobe koje su stekle odobrenja i dopuštenja na temelju odredbi do sada važećeg Zakona, kojima je regulirana detektivska djelatnost, mogu nastaviti obavljati te djelatnosti i poslove u skladu s odredbama ovoga Zakona, bez ishođenja odobrenja i dopuštenja po odredbama ovoga Zakona.

Članak 38.

Odredbom ovoga članka regulirani su slučajevi u kojima su stranke podnijele zahtjeve za ishođenje odobrenja i dopuštenja za obavljanje detektivske djelatnosti odnosno poslova prije stupanja na snagu ovoga Zakona. Postupci koji su pokrenuti povodom tih zahtjeva dovršit će se po odredbama ovoga Zakona.

Članak 39.

Radi izbjegavanja pravnih praznina odredbom stavka 1. ostavljaju se, do donošenja novih propisa, na snazi propisi doneseni na temelju odredbi Zakona o zaštiti osoba i imovine ("Narodne novine" broj: 83/96., 90/96. i 96/2001.), koje se odnose na privatne detektive, ukoliko nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona.

Članak 40.

Detektivska djelatnost do sada nije bila regulirana posebnim zakonom, nego je Zakon o zaštiti osoba i imovine ("Narodne novine" broj 83/96., 90/96. i 96/2001.), koji je regulirao zaštitarsku djelatnost, sadržavao i odredbe koje su regulirale detektivsku djelatnost. Donošenjem Zakona o privatnoj zaštiti ("Narodne novine" broj: 68/2003.) prestao je važiti Zakon o zaštiti osoba i imovine, osim odredbi koje se odnose na privatne detektive. Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaju važiti odredbe Zakona o zaštiti osoba i imovine koje se odnose na privatne detektive.

Članak 41.

Propisan je dan stupanja na snagu ovoga Zakona, te se izričito navodi da odredba članka 2. stavka 4. i članka 4. stavka 3. stupa na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDVIĐAJU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA TE OBJAŠNJENJA RAZLOGA IZ KOJEG POJEDINE PRIMJEDBE NISU USVOJENE

Odbor za zakonodavstvo Hrvatskog sabora predlaže u članku 1. prijedloga Zakona doraditi izričaj, imajući u vidu da se ovim prijedlogom Zakona uređuje obavljanje djelatnosti, a uvjete i način obavljanja detektivskih poslova u okviru te djelatnosti, sukladno članku 34. stavku 1. propisat će nadležni ministar podzakonskim aktom.

Prijedlog nije prihvaćen.

Obrazloženje: Uobičajena je praksa da se u uvodnom dijelu Zakona obuhvati ukratko sadržaj istog.

Nadalje, Odbor za zakonodavstvo ističe da je sukladno primjedbi na članak 2. razvidno da detektivska djelatnost ne „razumijeva“, već obuhvaća navedene poslove te istodobno u stavku 2. predlaže doraditi izričaj tako da bude razvidno da li dopuštenje trebaju imati i pravne osobe i obrtnici ili samo detektivi kao njihovi zaposlenici.

Prijedlog je prihvaćen.

Odbor za zakonodavstvo predlaže u članku 4. stavku 1. podstavku 4. rabiti opis bića kaznenog djela, imajući u vidu česte promjene Kaznenog zakona.

Prijedlog je prihvaćen.

Nadalje, Odbor za zakonodavstvo u članku 9. stavku 2. podstavku 8. predlaže rješenje, imajući u vidu odredbe Zakona o radu i to o zabrani prikupljanja podataka o radniku.

Prijedlog nije prihvaćen.

Obrazloženje:

Člankom 29. stavkom 1. Zakona o radu („Narodne novine“, broj:137/04.) propisano je da se osobni podaci radnika smiju prikupljati, obrađivati, koristiti i dostavljati trećim osobama samo ako je to određeno ovim ili drugim zakonom ili ako je to potrebno radi ostvarivanja prava i obveza iz radnoga odnosa, odnosno u svezi s radnim odnosom.

Navedene podatke privatni detektiv može prikupljati samo uz prethodni pisani pristanak osobe.

Odbor za zakonodavstvo, također predlaže u članku 12. stavku 1. naglasiti da se radi o simuliranom otkupu, odnosno simuliranom davanju ili primanju potkupnine.

Prijedlog je prihvaćen.

Odbor za zakonodavstvo predlaže da se dopuni odredba članka 25. stavka 1. tako da je razvidno da se dokumentacija predaje Ministarstvu.

Prijedlog nije prihvaćen.

Obrazloženje: Odredbama navedenog prijedloga Zakona određeno je da pravne osobe i obrtnici dokumentaciju nisu dužni dostavljati Ministarstvu, već ju držati kod sebe i po potrebi dati na uvid inspektorima.

Nadalje, Odbor za zakonodavstvo predlaže dopunu odredbe članka 29. stavka 2. tako da glasi na obvezu izvješćivanja nadležne policijske uprave i to pisanim putem.

Prijedlog je prihvaćen.

Odbor za zakonodavstvo, također predlaže da se u odredbi članka 31. stavka 5. doradi izričaj tako da se utvrdi kako žalba nije dopuštena (sukladno izričaju iz članka 3. stavka 4.).

Prijedlog je prihvaćen.

Također, Odbor predlaže da se u odredbi članka 33. prijedloga Zakona otkloni nepotrebno navođenje članaka u zagradi.

Prijedlog je prihvaćen.

Nadalje, Odbor za zakonodavstvo ističe da u odredbi članka 34. stavka 2. prijedloga Zakona nije primjereno utvrditi da se visina naknade utvrđuje rješenjem.

Prijedlog je prihvaćen.

Odbor za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnosti

Odbor za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnosti napominje da su člankom 35. različito regulirane novčane kazne za prekršaje, ovisno o tome da li djelatnost obavlja pravna osoba ili fizička osoba (obrtnik). S obzirom da se radi o djelatnosti, a obim poslova

fizičke osobe obrtnika može biti i veći od primjerice društva s ograničenom odgovornošću, Odbor predlaže da se predviđene novčane kazne usklade.

Prijedlog se prihvaća.

Odbor za pravosuđe

Odbor za pravosuđe predlaže u odredbi članka 4. stavka 1. podstavku 4. točno propisati čime se dokazuje da osoba nije pravomoćno osuđena ili da se protiv nje ne vodi kazneni postupak za kazneno djelo za koje se progoni po službenoj dužnosti.

Prijedlog je prihvaćen.

Nadalje, Odbor ističe da iz odredbe članka 6. stavka 1. podstavka 1., kojom se propisuje da sigurnosne uvjete ne ispunjava osoba „koja je ili je bila u sprezi s pojedincima“, nije razvidno koja je evidencija mjerodavna za utvrđivanje ovoga uvjeta, kako se ovaj uvjet obrazlaže i kome je dostupna takva evidencija.

Prijedlog je prihvaćen.

Nadalje, Odbor predlaže u članku 7. stavku 1. podstavku 2. riječi: „zloporabi ovlasti privatnog detektiva“, zamijeniti riječima: „teže zloporabi ovlasti privatnog detektiva“ prilikom donošenja rješenja o oduzimanju dopuštenja za obavljanje poslova privatnog detektiva.

Prijedlog nije prihvaćen.

Obrazloženje: Mišljenja smo da zloropaba u konkretnom slučaju znači povredu odredbi ovoga Zakona te je u tom smislu i izmijenjena odredba članka 7. stavka 1. podstavka 2.

Odbor predlaže u članku 8. prijedloga Zakona regulirati stavak 2. na način da detektiv ne smije sklopiti ugovor o obavljanju detektivskih poslova prvenstveno za poslove koji nisu dozvoljeni ovim Zakonom, a nakon toga za poslove kojima bi bila ugrožena ljudska prava i temeljne slobode drugih osoba zajamčena Ustavom Republike Hrvatske.

Prijedlog je prihvaćen.

Nadalje, Odbor za pravosuđe predlaže u članku 9. stavku 2. podstavku 1. umjesto riječi: „šire klevete“ propisati riječi: „iznose klevete“.

Prijedlog je prihvaćen.

Odbor za pravosuđe, također predlaže doraditi odredbu članka 12. na način da umjesto riječi: „poslovi“, propiše riječ: „radnje“, a u stavku 2. poslovi privatnog detektiva ograniče u odnosu na nadležnosti policije.

Prijedlog nije prihvaćen.

Obrazloženje: Glava III regulira način obavljanja detektivskih poslova što znači da se u okviru detektivskih poslova obavljaju pojedine radnje.

Odbor za pravosuđe predlaže u odredbi članka 40. prijedloga Zakona propisati odredbe koje se odnose na privatne detektive, a prestaju važiti stupanjem na snagu ovoga Zakona.

Prijedlog je prihvaćen.

Klub zastupnika SDP-a – g. Boris Šprem

Saborski zastupnik ističe da privatni detektiv treba poznavati hrvatski jezik, a onaj tko je pripadnik građanin neke zemlje članice Europske unije ne mora.

Primjedba nije prihvaćena.

Obrazloženje Naime, Hrvatska je potpisala Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju i time preuzela obvezu implementiranja određenih odredbi zakonodavstva Europske unije u svoje nacionalno zakonodavstvo, a koje se odnose na slobodu kretanja osoba, usluga i kapitala.

Saborski zastupnik ističe kako je u odredbi članka 10. nejasno što znači kada privatni detektiv može provoditi zaštitu od prisluškivanja i snimanja.

Prijedlog je prihvaćen.

Saborski zastupnik predlaže u članku 30. izbaciti upravni nadzor ili da se samo kaže da postoji inspeksijski nadzor ili da se kaže što je upravni nadzor.

Prijedlog je prihvaćen.

Saborski zastupnik predlaže u odredbi članka 40. točno odrediti koje norme iz Zakona o zaštiti osoba i imovine prestaju važiti.

Prijedlog je prihvaćen.

Klub zastupnika HNS-a – g. Miljenko Dorić

Saborski zastupnik ističe da je u odredbi članka 2. potrebno navesti što je to detektivska djelatnost, potrebno je navesti i prikupljanje dokaza, jer je to od osobite važnosti u slučajevima kojima je cilj kvalitetna priprema tužbenih zahtjeva, odnosno pokretanje i vođenje sudskih parnica.

Prijedlog nije prihvaćen.

Obrazloženje: Odredbe o prikupljanju dokaza za stranku sadržane su u članku 9. prijedloga Zakona.

Saborski zastupnik ističe kako je odredbama Zakona koji je do sada regulirao navedenu materiju, jedan od uvjeta za izdavanje dopuštenja za obavljanje detektivske djelatnosti bila i obveza određivanja pripravničkog staža te ističe kako ne treba spuštati standard već ga zadržati.

Prijedlog je prihvaćen. Navedeno je usuglašeno s Udrugom privatnih detektiva Hrvatske.

Nadalje, zastupnik predlaže da se preformulira odredba članka 6. stavka 2. i 3. kojom se utvrđuju koje sigurnosne uvjete ne ispunjava osoba, na način da sigurnosne uvjete ne ispunjava osoba koja je zavedena u policijsku evidenciju kao konzument opojnih droga, počinitelj prekršaja pod utjecajem alkohola itd.

Prijedlog je prihvaćen.

Zastupnik predlaže u odredbi članka 8. stavka 3. prijedloga Zakona punomoć umjesto radnog naloga na temelju kojeg privatni detektivi obavljaju detektivske poslove.

Prijedlog je prihvaćen. Navedeno je na odgovarajući način usuglašeno s Udrugom privatnih detektiva Hrvatske.

U odredbi članka 9. zastupnik predlaže da je potrebno omogućiti da privatni detektiv može prikupljati obavijesti, informacije i dokaze između ostalog i o kaznenim djelima koje se progone po službenoj dužnosti na zahtjev oštećene osobe.

Prijedlog nije prihvaćen

Obrazloženje: U odredbi članka 9. stavka 2. prijedloga Zakona navedeno je regulirano na način da privatni detektiv može prikupljati obavijesti i informacije o kaznenim djelima koja se progone po privatnoj tužbi te o njihovim počiniteljima. Navedena odredba regulirana je na jedini mogući način, budući da su kaznena djela koja se progone po službenoj dužnosti isključivo u nadležnosti tijela kaznenog progona.

Saborski zastupnik, nadalje predlaže da se u članku 13. prijedloga Zakona navede da je u obavljanju svog posla privatni detektiv dužan pridržavati se kodeksa detektivske etike kojeg donosi ministar unutarnjih poslova, uz prethodno pribavljeno mišljenje Udruge privatnih detektiva.

Prijedlog nije prihvaćen.

Obrazloženje: Naime, Kodeks detektivske etike interni je akt detektivske struke.

Nadalje, saborski zastupnik ističe da nije jasna odredba članka 25. prijedloga Zakona kojom se definira obveza privatnog detektiva da pored osoba o kojima je prikupljao obavijesti vodi i popis osoba od kojih je prikupljao obavijesti.

Prijedlog je prihvaćen.

Klub zastupnika HSS-a – g. Stanko Grčić

Saborski zastupnik predlaže u odredbi članka 4. prijedloga Zakona točno propisati čime se dokazuje da osoba nije pravomoćno osuđena, odnosno da se protiv nje ne vodi kazneni postupak.

Prijedlog je prihvaćen.

Saborski zastupnik predlaže preispitati da li je predložena odredba članka 9. prijedloga Zakona, vezano za prikupljanje informacija kandidatima za zapošljavanje, odnosno zaposlenih radnika, sukladna odredbama Zakonu o radu.

Prijedlog nije prihvaćen.

Obrazloženje: Odredbom članka 29. stavka 1. Zakona o radu („Narodne novine“, broj: 137/04.) propisano je da se osobni podaci radnika smiju prikupljati, obrađivati, koristiti i dostavljati trećim osobama samo ako je to određeno ovim ili drugim zakonom ili ako je to potrebno radi ostvarivanja prava i obveza iz radnoga odnosa, odnosno u svezi s radnim odnosom. Naime, navedene podatke privatni detektiv može prikupljati samo uz prethodni pisani pristanak osobe.

Saborski zastupnik g. Nenad Stazić

Saborski zastupnik postavlja pitanje što znači kontinuirano i prekomjerno konzumiranje alkoholnih pića. Nadalje, ističe kako je ta ovlast dana policijskoj upravi da prosuđuje kome će dati ovlast te se na taj način policijskoj upravi daje prevelika ovlast da daje ili ne daje nekome odobrenje na temelju nejasnih kriterija.

Prijedlog je prihvaćen.

Saborski zastupnik iznosi kako se odredbom članka 19. stavka 3. prijedloga Zakona omogućuje da stranka prikupljene podatke koji su prikupljeni za određenu svrhu i javno objavi onda smo otvorili vrata kršenju ljudskih prava i sloboda i njihove privatnosti, te da je potrebno ugraditi ograničenje. Nema javne objave. Mogu se koristiti samo u sudskim postupcima ako su zato prikupljeni i mogu se predati stranci na uvid s kojom imate sklopljen ugovor, ali nema objavljivanja.

Prijedlog je prihvaćen.

Saborski zastupnik iznosi primjedbu na visinu maksimalne novčane kazne u iznosu od 15.000,00 kuna koje smatra preniskom.

Prijedlog nije prihvaćen.

Obrazloženje: Novčana kazna od 5.000,00 do 15.000,00 kuna propisana je za prekršaj koji počinu fizička osoba, odnosno privatni detektiv u obavljanju poslova. Osim njega predviđena je i novčana kazna u iznosu od 10.000,00 do 50.000,00 kuna za pravnu osobu ili obrtnika u kojoj je privatni detektiv zaposlen. Stoga držimo predložene kaznene odredbe primjerenim.

Saborski zastupnik g. Šime Lučin

Saborski zastupnik ističe kako ga posebno zabrinjava odredba članka 10. stavka 1. podstavka 2. i 4. koju drži nejasnom te postavlja pitanje da li osim prikupljanja obavijesti i informacija, koje rade privatni detektivi oni mogu prikupljati dokaze, podatke i obavijesti za tijela javne vlasti da li to znači da privatni detektivi mogu prikupljati obavijesti za Ministarstvo unutarnjih poslova.

Primjedba je prihvaćena na način da se navedeni podstavci 2. i 4. brišu.

Saborski zastupnik g. Niko Rebić

Saborski zastupnik iznosi primjedbu na odredbu članka 35. prijedloga Zakona kojom se utvrđuje visina novčane kazne za prekršaj koji počinu pravna osoba i obrtnik, te ističe kako je u prijedlogu Zakona utvrđeno da će se novčanom kaznom od 10 do 50 tisuća kuna kazniti pravna osoba koja krši zakon, a za iste prekršaje obrtnik će se kazniti u iznosu od 10 do 15 tisuća kuna. Saborski zastupnik smatra da bi za iste prekršaje trebala biti i visina novčane kazne ista.

Prijedlog je prihvaćen.

Saborski zastupnik g. Boro Grubišić

Saborski zastupnik iznosi primjedbu na odredbu članka 12. stavka 2. i stavka 3. smatrajući da se u članku 12. stavku 2. određeno da privatni detektiv ne smije obavljati poslove osim promatranja, pratnje i snimanja na javnom mjestu a u odredbi stavka 3. da privatni detektiv ne smije koristiti sredstva ili uređaje za prikriveno snimanje ili prisluškivanje.

Prijedlog nije prihvaćen.

Obrazloženje: Za poslove promatranja, pratnje i fotografskog snimanja propisanih u odredbi članka 12. stavka 2. detektiv ne smije koristiti sredstva ili uređaje za prikriveno snimanje ili prisluškivanje, čime su jasno razgraničene metode rada koje smije primjenjivati policija, a koje ne smije primjenjivati privatni detektiv.